

دوفصلنامه جامعه‌شناسی سبک زندگی، سال هشتم، شماره نوزدهم، بهار و تابستان ۱۴۰۱، صفحات ۲۱۵-۲۴۱
تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۱/۲۷ تاریخ پذیرش نهایی: ۱۴۰۱/۰۵/۲۷

طراحی مدل سیاست‌گذاری ورزش همگانی ایران

*علی وفايي مقدم^۱

فرزام فرزنان^۲

سید محمد حسین رضوی^۳

چکیده

با در نظر گرفتن رشد و توسعه‌ی روز افزون صنعت ورزش در دنیا و همچنین متبلور شدن این صنعت در ورزش ایران، سیاست‌گذاران و مدیران کشور را به این داشته تا روز به روز در این صنعت پیشرفت کنند. از جمله زمینه‌های پیشرفت در این بعد، پیشرفت در زمینه‌ی ورزش همگانی است که این تحقیق با توجه به اهمیت این موضوع، به طراحی مدل سیاست‌گذاری این ورزش پرداخته است. روش تحقیق به صورت کمی انجام گردیده است. پس از مطالعات کتابخانه‌ای و گردآوری اطلاعات اولیه، بر اساس پرسشنامه محقق ساخته که در بین ۱۰۸ نفر از متخصصین ورزش همگانی شامل اساتید دانشگاه، مسئولین ورزش بخصوص ورزش همگانی نظیر مسئولین فدراسیون و هیات‌های ورزشی و .. توزیع شد، مدل سیاست‌گذاری ورزش همگانی کشور ترسیم شد. مدل سیاست‌گذاری تحقیق نشان می‌دهد که فرایند سیاست‌گذاری ورزش همگانی از ۸ متغیر تشکیل شده است که تحلیل عاملی مشخص کرده است بررسی وضعیت ورزش همگانی، بررسی موانع بازدارنده، افزایش انگیزاننده‌ها، افزایش جذابیت ورزش همگانی، افزایش سوق دهنده-ها، توسعه راهکارها، تطبیق با کشورهای پیشرفته و در نهایت محیط انعطاف‌پذیر کلان به ترتیب در مدل تعبیه شده‌اند. با توجه به نتایج تحقیق، با این مدل به راحتی می‌توان ورزش همگانی را در سبک زندگی اقشار مختلف وارد کرد.

واژه‌های کلیدی: توسعه، مدل، مشارکت، ورزش همگانی

1- دانشجوی پسادکتری گروه مدیریت ورزشی دانشکده‌ی علوم ورزشی، دانشگاه مازندران، بابلسر

2- دانشیار مدیریت ورزشی دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه مازندران

3- استاد مدیریت ورزشی دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه مازندران

Designing of the sport for all policy model in Iran

Abstract

In view of the development of the sports industry in the world and also sport industry is crystallized in Iran, Policy makers and managers in this country have grown up day to day in this industry. Including progress in the following areas, Developments in the field of sport for all is The research Given the importance of this issue sport for all policy model is designed. The method is mixed And in 4 phases simultaneously been. In the first phase of research based on a systematic review of research was the concepts and words sport for all. In the second phase of research was on the comparative study of policies conducted in the area of sport for all. Too, The third of Phase study is a systematic review of the factors in the development of sport for all (Motivations and obstacles) Were in different classes and in the final phase of research based on the Grounded theory that the Foundation has been qualitative interviews was sport of development paradigm model that Based on its output in the second part is a Quanty and Based on the questionnaire was distributed among 108 experts sport Model sport policy was applied. Policy Model of Research shows that sport for all policy-making process is composed of 8 variable Factor analysis has determined that serving the status of sport for all serving the obstacles, increased motivation, increase the attractiveness of the sport, increasing the pull factor, Development of strategies implemented by developed countries, and the flexible macro environment are embedded in the model. According to results, by This model can be easily the sport for all entered in style of life of different Segments.

Keywords: development, model, participant, sport for all

مقدمه

انسان‌ها در دوران زندگی خود به دنبال رفاه و آسودگی خاطر بیشتر می‌باشند. برای رسیدن به این اهداف از پیشرفت تکنولوژی و تغییرات روزآمد آن استفاده می‌کنند در حالیکه سبک زندگی ماشینی، ابتکار عمل سریع را از انسان گرفته و او را دچار فقر حرکتی کرده و این فقر حرکتی مشکلات عدیده‌ی جسمی، روانی و اجتماعی را برای وی پدید آورده است (شعبانی و همکاران، ۱۳۹۳). اثرات گسترش ورزش به اندازه‌ای از اهمیت برخوردارند که در حال حاضر ورزش و تفریحات سالم در کشورهای توسعه‌یافته به عنوان یک صنعت مهم و عامل اثرگذار در رشد اقتصادی - ملی مورد توجه می‌باشد (فخری و همکاران، ۱۳۹۰). غیرفعالیت به عنوان یک عامل خطرزای مستقل شناخته می‌شود و مسئول بیش از ۱۰ درصد مرگ و میر در اروپاست (سعادت‌ی فرد و همکاران، ۱۴۰۰). بسیاری از ابعاد اوقات فراغت در سنین پایین تر تحت تاثیر بی تحرکی قرار گرفته و دولت‌ها به فکر جلوگیری از تاثیرات منفی این بی تحرکی با ورزش هستند (مرکز اوقات فراغت و تفریح، ۲۰۲۰). ورزش انواع مختلفی دارد و به صورت مختلفی تقسیم بندی می‌گردد، که یکی از زیرشاخه‌های آن ورزش همگانی است (رهبری و همکاران، ۱۴۰۰). ورزش همگانی به فعالیت‌هایی گفته می‌شود که در بیرون از ورزش‌گاه‌های رسمی و دارای مقررات سخت و دست و پاگیر و به دور از چشم تماشاگران متعصب در کمال آزادی و به سادگی برگزار می‌شود (سعادت‌ی فرد و همکاران، ۱۴۰۰). منظور از ورزش همگانی در این تحقیق، ورزش‌هایی برای همه سنین که به صورت تفریحی برای پر کردن اوقات فراغت و همچنین با هدف آماده‌سازی فرد برای ورزش‌های قهرمانی و حرفه‌ای قابلیت اجرا داشته باشد. ورزش همگانی به سبب اثرات مطلوب و مساعدی که در ارضای نیازهای روانی و جسمانی افراد، مخصوصاً نسل جوان دارد، حائز اهمیت بوده و به نحو مطلوبی می‌تواند مفید و سازنده واقع شود (ایم^۲ و همکاران، ۲۰۱۵). تقریباً در تمامی مطالعات ورزش همگانی دارای یک تعریف بوده است که لزوماً به کم هزینه بودن اشاره می‌کند در حالی - که چگونگی تقویت ورزش قهرمانی در تعاریف ورزش همگانی مبهم است (فلوود^۳ و همکاران، ۲۰۱۶). حتی مطالعاتی که موضوعات مشترک اوقات فراغت یا ورزش تفریحی داشته‌اند با موضوعات ورزش همگانی ترکیب گشته‌اند که فقدان وجود تعریف دقیقی از ورزش همگانی کاملاً مشهود است.

بدیهی است هر کشوری از این موج فزاینده عقب نیافتد، به هیچ وجه نمی‌تواند خلأ ایجاد شده را پر نماید و نهایتاً تفاوت‌ها در بهره‌وری، از تأثیرات ورزش و فعالیت‌های حرکتی روشن و واضح خواهند بود (ندری، ۱۳۸۸). ۶۵ درصد از جمعیت بزرگسال اتحادیه‌ی اروپا دست کم یک بار در

¹- Leisure and Cultural Services Department

² - Eime

³ - Floud

هفته به فعالیت‌های ورزشی می‌پردازند. کمیته سلامت و ورزش جوانان در اودیشا، میزان تمایل به مشارکت در آینده را بیشتر از حال دانسته و آینده‌ی خوب را برای ورزش جهانی پیش بینی کرده است (کمیته‌ی سلامت و ورزش جوانان اودیشا، ۲۰۲۳). در کشور ایرلند در سال ۲۰۰۸، ۳۲ درصد از جمعیت در فعالیت‌های ورزشی شرکت می‌کردند. که این میزان مشارکت نسبت به سال ۲۰۰۷، کاهش نشان داده است (واندرمیچن^۲، ۲۰۱۷). این کاهش در ایرلند به دلیل مشارکت کم‌تر در فعالیت‌های ورزشی نیست، بلکه در این کشور، دیگر پیاده‌روی و دوچرخه سواری برای رفت و آمد جزء فعالیت ورزشی محسوب نمی‌شود (بایلی^۳ و همکاران، ۲۰۱۰). همچنین، در دانمارک ۴۵ درصد، نروژ ۴۱ درصد، فرانسه ۳۵ درصد، ایتالیا ۳۰ درصد و در آمریکا ۳۹.۹ درصد از افراد ۲۵ سال به بالا به ورزش مستمر می‌پردازند (نوشیران زاده، ۱۳۹۰). در ایران نیز با این که طرح‌ها و برنامه‌های مختلفی در قالب سیاست‌های مختلف جهت گسترش فعالیت‌های ورزشی در اقشار مختلف انجام گردیده است اما هیچ یک سعی در شناسایی واقعیت‌ها نکرده‌اند و شواهد حاکی از آن است که بسیاری از برنامه‌های اجرا شده با موفقیت چندانی همراه نبوده است؛ حضور کمتر از ۲۰ درصد از اقشار مختلف کشور در ورزش همگانی و تفریحی حتی در بهترین شرایط، مویده این مطلب است (احسانی و همکاران، ۱۳۹۳). بسیاری از کشورهای پیشرفته دنیا، به ورزش همگانی به عنوان یکی از ارکان اصلی سیاست‌گذاری برای موفقیت نگریسته‌اند. سیاست‌گذاری در سازمان‌های ورزشی همانند هر سازمان دیگری به عنوان وظایف اصلی مدیریت به شمار می‌رود (ورزش انگلستان^۴، ۲۰۲۰). در حقیقت، سیاست‌گذاری در یک سازمان ورزشی باعث می‌شود تا اهداف همه فعالیت‌ها و تلاش‌های گروهی تعیین شده و نحوه دستیابی به آن اهداف طرح‌ریزی شود (مظفری و همکاران، ۱۳۸۸). ورزش همگانی نیز همانند هر سیستم دیگر نیازمند تدوین سیاست‌های جامع شامل اهداف کلان، استراتژی‌ها و برنامه‌های عملیاتی است تا ضمن آگاهی از مسیر حرکت بتواند از هرگونه دوباره کاری، بیراهه رفتن و به هدر رفتن منابع مالی، انسانی، فیزیکی و اطلاعاتی خود اجتناب ورزد (کام^۵ و همکاران، ۲۰۱۰).

آمار شرکت کنندگان در ورزش همگانی نشان می‌دهد که وضعیت ورزش همگانی در کشور ایران ۱۹ درصد نسبت به کشورهای پیشرو در ورزش همگانی مانند فنلاند (۸۱ درصد مشارکت)، هلند (۷۷ درصد) و ... بسیار نامطلوب است (صفاری و همکاران، ۱۳۹۴). تحلیل اقتصادی نیز نشان می‌دهد عدم فعالیت بدنی، هزینه‌های بالایی را به بار می‌آورد. برای مثال، در انگلستان هزینه‌ی سالانه آن (شامل موارد مربوط به سیستم سلامت، تعداد روزهای غیبت کاری و یا مرگ ناگهانی) حدود ۱۲-۳ میلیارد دلار برآورد شده است. این رقم به جز هزینه‌ی چاقی و اضافه وزن است که ۱۰/۸-۹/۶

1 - The Ministry of Youth Affairs and Sports

2 - Vandermeersch

3 - Bail

4 - sport England

5 - kam

میلیارد دلار اضافی را تحمیل می‌کند (سازمان بهداشت جهانی^۱، ۲۰۲۰). نتایج تحقیق فیلیپون و ژاک اوپدناکر^۲ (۲۰۰۷) نشان داد که گسترش ورزش به صورت عمومی در جامعه، از طریق شرکت دادن محققین، سیاستمداران و افراد با تجربه به وجود می‌آید (جوادی پور و همکاران، ۱۳۹۲). بالارد^۳، گری، ریلی و ناگل (۲۰۱۸) در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که استفاده از رسانه‌های جمعی، سطوحی از هدایت‌کردن ورزش همگانی را بر عهده دارد. در تحقیق شعبانی و همکاران در سال ۱۳۹۳ نشان داده است که ورزش همگانی در طرح جامع ورزش کشور در بعد درونی دارای ۲۲ ضعف و ۵ نقطه قوت است و در بعد بیرونی، دارای ۱۲ عامل تهدید و ۱۲ عامل فرصت است. براساس میانگین‌ها، نقاط ضعف، بالا و نقاط قوت، متوسط می‌باشند (شعبانی و همکاران، ۱۳۹۳). از این رو، ارتقای سطح فعالیت بدنی، مؤلفه‌ی اساسی در امر سلامت عمومی است. ورزش به عنوان راه حل راهبردی و ورزش همگانی^۴ به عنوان وسیله‌ای ارزان قیمت و فرح بخش می‌تواند این مشکل را به نحو مطلوب حل کند (ممتاز بخش و همکاران، ۱۳۸۸). در راستای توسعه ورزش تفریحی و دستیابی به نتایج مثبت حاصل از آن (کاره و همکاران، ۲۰۱۸) محققین زیادی از منظرهای مختلف در جوامع مدنظر خود، به طراحی مدل‌های توسعه ورزش تفریحی پرداخته‌اند. در سال‌های اخیر علاقه‌ی وافری در کشورهای مختلف در سطح ملی برای طراحی و اجرای راهبردها و برنامه‌هایی جهت ارتقای فعالیت بدنی و توسعه‌ی ورزش همگانی به چشم می‌خورد که تا حد زیادی متأثر از سیاست‌های سازمان بهداشت جهانی^۵ است. با توجه به تحولات قرن حاضر و مطرح شدن اوقات فراغت و تفریح به عنوان نیاز خاص جوامع بشری، چالش در یادگیری بیشتر در این حوزه در سطح جهان نشان دهنده اهمیت آنست. از آنجا که فعالیت‌ها و عواقب این حوزه حقیقتاً زندگی همه انسان‌ها را در طول عمر ایشان تحت تأثیر قرار می‌دهد به عنوان حوزه‌ای قدرتمند مطرح می‌گردد (کین^۶، ۲۰۱۵).

در ایران نیز با این که طرح‌ها و برنامه‌های مختلفی جهت گسترش فعالیت‌های ورزشی در اقشار مختلف انجام گردیده است اما هیچ‌یک سعی در شناسایی واقعیت‌ها نکرده‌اند و شواهد حاکی از آن است که بسیاری از برنامه‌های اجرا شده با موفقیت چندانی همراه نبوده است. حضور کمتر از ۲۰ درصد از اقشار مختلف کشور در ورزش همگانی و تفریحی حتی در بهترین شرایط، موید این مطلب است (صفاری و همکاران، ۱۳۹۴). به نظر می‌رسد بررسی سیاست‌های اعمال شده در حیطه ورزش همگانی و همچنین استراتژی‌ها و روش‌های بکار رفته در توسعه‌ی ورزش همگانی کشور

¹ World health organization-

² - philipon and jac opednaker

³ - Ballard

⁴ - sport for all

⁵ - Carr, et al.

⁶ - World Health Organization (WHO)

⁷ - Qin

با افزایش مشارکت در اقصاء مختلف همراه نبوده تا جایی که اخیراً " برای دستیابی به راهکارهای مناسب به سیاست‌های گسترش این ورزش در کشورهای پیشرو در این عرصه، روی آورده‌اند. به همین منظور این تحقیق با رویکرد بررسی سیاست‌های موجود در این حیطه به طراحی مدل سیاستگذاری ورزش همگانی می‌پردازد.

روش تحقیق

این تحقیق با روش کمی و با هدف کاربردی انجام گردید. جامعه آماری تحقیق، متشکل از کلیه خبرنگاری بود که در زمینه ورزش‌های تفریحی و ورزش همگانی تخصص داشتند و با عنایت به مبانی نظری برای نمونه‌گیری از روش نمونه‌گیری نظری و از طریق پرسشنامه استفاده گردید. نمونه آماری نیز ۱۳۵ نفر در ۵ منطقه (شمال (ساری)، جنوب (شیراز)، شرق (مشهد)، غرب (همدان) و مرکزی (اراک)) کشور با این فرایند انتخاب شده‌اند:

- اساتید دانشگاه در رشته‌ی مدیریت ورزشی به تعداد ۳۰ نفر
- متخصصین تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش و معاونین تربیت بدنی آموزش و پرورش استان‌ها به تعداد ۲۵ نفر
- متخصصین تربیت بدنی سازمان‌ها و ارگان‌های مختلف کشور به تعداد ۱۵ نفر
- متخصصین تربیت بدنی دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی کشور به تعداد ۲۵ نفر
- متخصصین و کارشناسان ورزش همگانی در فدراسیون ورزش همگانی و برخی هیئت‌های ورزش همگانی در استان‌ها به تعداد ۴۰ نفر

پس از استخراج عوامل مؤثر برای ارائه‌ی مدل، این عوامل مربوط به مدل مفهومی سیاست‌گذاری به صورت پرسشنامه‌ای در اختیار متخصصان حوزه‌ی ورزش همگانی کشور اعم از مجموعه‌ی فوق قرار گرفت.

جهت تدوین مدل سیاست‌گذاری ورزش همگانی در ایران بر اساس استراتژی کشورهای پیشرو، پرسشنامه‌ی محقق‌ساخته‌ای، تنظیم و جهت دریافت نظرات متخصصین حوزه‌ی ورزش کشور مورد استفاده قرار گرفته است. برای سنجش روایی پرسشنامه، توسط نظرات ۱۰ نفر از متخصصین مدیریت ورزشی کشور استفاده گردید. ولی جهت سنجش پایایی نیز از طریق آلفای کرونباخ استفاده گردید که نتیجه نشان از دارا بودن ضریب ۸۶ برای آلفا بوده است که پایایی پرسشنامه را تایید می‌کند. تجزیه و تحلیل داده‌ها، با استفاده از نرم‌افزارهای آماری و با توجه به هر دو شاخه آماری یعنی توصیفی و استنباطی مورد پردازش و تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. از آمار توصیفی برای طبقه‌بندی یافته‌ها و همچنین از آمار استنباطی، آزمون بارتلت و کیس-می‌یر و اوکلین، آزمون‌های

آلفای کرونباخ و تحلیل عامل اکتشافی (روش تحلیل مسیر بحرانی PCA)، با نرم افزار spss نسخه ۲۲ و تحلیل عامل تاییدی و تدوین مدل تحقیق با نرم افزار Amos نسخه ۲۲ استفاده شد. همچنین از شیوه‌ی نظریه داده بنیاد برای طراحی پرسشنامه استفاده گردید.

یافته‌های مطالعه

در این پژوهش از تحلیل عاملی اکتشافی برای تعیین و شناسایی عوامل مدل سیاست‌گذاری ورزش همگانی ایران استفاده شد. به همین دلیل پیش از انجام تحلیل عاملی، به منظور اطمینان از کافی بودن تعداد نمونه از معیار کایرز-می-یر-اولکین ۲ (KMO) و برای تعیین همبستگی بین متغیرها (گویه‌ها) از آزمون بارتلت^۳ استفاده شد.

جدول ۱: نتایج آزمون بارتلت و کیس-می-یر-اولکین

مقدار	آماره
۰/۶۵	مقدار کیس-می-یر-اولکین (کفایت حجم نمونه)
۴/۷۷۶	آزمون کروییت بارتلت
۷۰۳	مقدار مجذور کای
۰/۰۰۱	درجه آزادی
	سطح معناداری

با توجه به یافته‌های جدول ۱ مقدار KMO به دست آمده ۰/۶۵ می‌باشد. این مقدار بیانگر این موضوع است تعداد نمونه‌های تحقیق به منظور تحلیل عاملی کفایت می‌کند و انجام تحلیل عاملی برای داده-های مورد نظر امکان‌پذیر بوده (۱۱۵) و می‌توان داده‌ها را به یک سری عامل‌های پنهان تقلیل داد. همچنین نتایج آزمون بارتلت (Sig=۰/۰۰۱، $\chi^2=4/776$) نشان می‌دهند بین گویه‌ها همبستگی بالایی وجود دارد، از این رو ادامه و استفاده از سایر مراحل تحلیل عاملی جایز است. در ادامه نتایج به دست آمده از تحلیل عاملی مؤلفه‌ها به تفکیک با مقدار بارعاملی به دست آمده برای هر عامل ارائه شده است.

جدول ۲: اشتراکات

شماره گویه برآورد اولیه میزان اشتراک هر متغیر واریانس عامل مشترک

¹ - Past critical analysis

². Kaiser- Meyer-Oklm measure of sampling adequacy (KMO)

³. Bartlett' Test of Sphericity

۰/۷۶۲	۱	۱
۰/۵۸۴	۱	۲
۰/۶۳۵	۱	۳
۰/۹۲۶	۱	۴
۰/۵۲۴	۱	۵
۰/۷۸۸	۱	۶
۰/۶۱۲	۱	۷
۰/۷۲۴	۱	۸
۰/۵۶۶	۱	۹
۰/۸۱۱	۱	۱۰
۰/۶۴۵	۱	۱۱
۰/۸۵۹	۱	۱۲
۰/۵۸۹	۱	۱۳
۰/۶۹۲	۱	۱۴
۰/۹۱۶	۱	۱۵
۰/۷۴۵	۱	۱۶
۰/۶۸۷	۱	۱۷
۰/۶۱۹	۱	۱۸
۰/۷۵۲	۱	۱۹
۰/۷۲۱	۱	۲۰
۰/۶۸۱	۱	۲۱
۰/۹۸۶	۱	۲۲
۰/۶۴۳	۱	۲۳
۰/۷۹۵	۱	۲۴
۰/۵۷۴	۱	۲۵
۰/۶۹۹	۱	۲۶
۰/۶۶۶	۱	۲۷
۰/۵۹۶	۱	۲۸
۰/۹۲۵	۱	۲۹
۰/۶۹۳	۱	۳۰
۰/۸۸۷	۱	۳۱
۰/۶۹۶	۱	۳۲
۰/۶۳۳	۱	۳۳
۰/۸۵۴	۱	۳۴
۰/۶۶۷	۱	۳۵
۰/۸۷۲	۱	۳۶
۰/۹۲۱	۱	۳۷
۰/۷۶۱	۱	۳۸

با توجه به جدول ۲ برآورد اولیه میزان اشتراک هر متغیر نشان داد که مقادیر تمامی آن‌ها برابر با یک

است. در همچنین واریانس عامل مشترک نشان دهنده همبستگی با عامل می‌باشد بیانگر این موضوع بود که واریانس مشترک همه گویه‌ها بیشتر از ۰/۳ گزارش شده است. در منابع مختلف ملاک پذیرش همبستگی مشترک سوالات برابر با ۰/۳ و ۰/۵ گزارش شده است. در تحقیق حاضر ملاک پذیرش بر مبنای ۰/۳ تعیین گردید.

تحلیل عاملی اکتشافی و بررسی روایی سازه متغیرهای تحقیق

تایید یا رد معناداری بارهای عاملی با توجه به اعداد معناداری (T-Value) صورت می‌گیرد. در صورتی رابطه تایید می‌شود (در سطح خطای ۰/۰۵) که مقدار t بزرگتر از ۲ یا کوچکتر از -۲ باشد که به ترتیب رابطه معنادار مثبت و معنادار منفی خواهد بود. کلاین معتقد است شاخص‌هایی که بار عاملی آن‌ها کمتر از ۰/۳ و یا آماره آن‌ها کوچکتر از قدرمطلق ۲ باشد نشان دهنده ضعیف بودن آن شاخص بوده و از مدل اندازه‌گیری حذف می‌شوند. در ادامه مدل‌های اندازه‌گیری این متغیرهای تحقیق آورده می‌شود که این کار توسط تحلیل عاملی تاییدی صورت گرفته است.

جدول ۳: نتایج بررسی سهم واریانس هر یک از مولفه‌ها در مدل سیاست‌گذاری

عامل	گویه	بار عاملی	درصد واریانس هر عامل	آلفای کرونباخ
بررسی وضعیت ورزش همگانی	S1	بررسی میزان مشارکت اقشار مختلف در ورزش همگانی در دوره‌های زمانی معین	۰/۸۱۲	۰/۷۶
	S2	بررسی اسناد بالادستی کشور مرتبط با توسعه ورزش همگانی (قانون اساسی، برنامه توسعه، ..)	۰/۷۷۴	
	S3	بررسی و اصلاح مفاهیم و واژه‌های رایج ورزش همگانی در کشور	۰/۶۴۵	
	S4	بررسی دستورالعمل و آیین‌نامه‌ی جاری و اجرا شده در دستگاه‌های مسئول ورزش همگانی	۰/۴۲۶	
عوامل بازدارنده	S5	بررسی عوامل بازدارنده مدیریتی (برنامه‌ریزی، سازماندهی و امثالهم) ورزش همگانی	۰/۵۲۴	۰/۸۳
	S6	بررسی عوامل بازدارنده فردی (دانش، نگرش و امثالهم) در مشارکت به ورزش همگانی	۰/۲۹۸	
	S7	بررسی عوامل بازدارنده اقتصادی (درآمد کم، هزینه‌ی بالا و امثالهم)	۰/۳۲۹	
	S8	بررسی عوامل بازدارنده محیطی (امکانات، زیرساخت‌ها و امثالهم)	۰/۷۲۴	
	S9	بررسی عوامل بازدارنده اجتماعی-فرهنگی (نبود همراه، ضعف فرهنگی و ...)	۰/۴۶۶	

			امثالهم	
۰/۷۵	۱۱/۹۲۴	S۱۰	بررسی انگیزاننده‌های فردی (کسب سلامتی، تناسب اندام و امثالهم)	
		S۱۱	بررسی انگیزاننده‌های بین فردی (با خانواده بودن، در جمع بودن و امثالهم)	
		S۱۲	بررسی انگیزاننده‌های مالی (افزایش درآمد، یارانه ورزش همگانی و امثالهم)	
۰/۸۱	۱۰/۹۴۸	S۱۳	بررسی سوق دهنده‌های محیطی کلان (رفع تحریم، روابط بین‌المللی و امثالهم)	
		S۱۴	بررسی سوق دهنده‌های سیاسی-قانونی (قوانین، یکپارچگی سازمانی و امثالهم)	
		S۱۵	بررسی سوق دهنده‌های مدیریتی (تدوین نظام آموزش، فعال کردن رسانه و امثالهم)	
		S۱۶	بررسی سوق دهنده‌های زیرساختی (افزایش کیفیت و کمیت اماکن و امثالهم)	
		S۱۷	بررسی سوق دهنده‌های فرهنگی-اجتماعی (ارزش‌ها، سمبل‌ها و امثالهم)	
		S۱۸	بررسی سوق دهنده‌های اقتصادی (کاهش نرخ تورم، گرانی و امثالهم)	
۰/۷۹	۷/۱۸۵	S۱۹	افزایش جذابیت ورزش‌های موجود همگانی	
		S۲۰	امکان اجرای ورزش‌های همگانی (افزایش مهارت‌ها، دسترسی آسان و امثالهم)	
		S۲۱	افزایش تنوع ورزش‌های همگانی (تعداد ورزش‌ها، وسایل مورد نیاز و امثالهم)	
		S۲۲	افزایش ادراک ورزش همگانی در اقصاء مختلف (درک مفاهیم، نحوه استفاده و امثالهم)	
۰/۸۲	۵/۲۹۶	S۲۳	تطبیق ساختارهای ورزش همگانی کشورهای پیشرو با ساختارهای کشور	
		S۲۴	تطبیق فرایندهای مدیریتی کشورهای پیشرو (برنامه‌ریزی، سازماندهی و امثالهم) با ایران	
		S۲۵	تطبیق زیرساخت‌های ورزش همگانی کشورهای پیشرو (شهری، محلی و امثالهم)	
		S۲۶	تطبیق استراتژی ورزش همگانی کشورهای پیشرو (ماموریت، چشم‌انداز و امثالهم)	
۰/۸۱	۳/۷۱۱	S۲۷	توسعه بخش سیاسی-قانونی (روابط بین الملل، تصویر جهانی ایران و امثالهم)	

عوامل انگیزاننده

عوامل سوق دهنده

جذابیت ورزش همگانی

تطبیق با ورزش همگانی کشورهای پیشرو

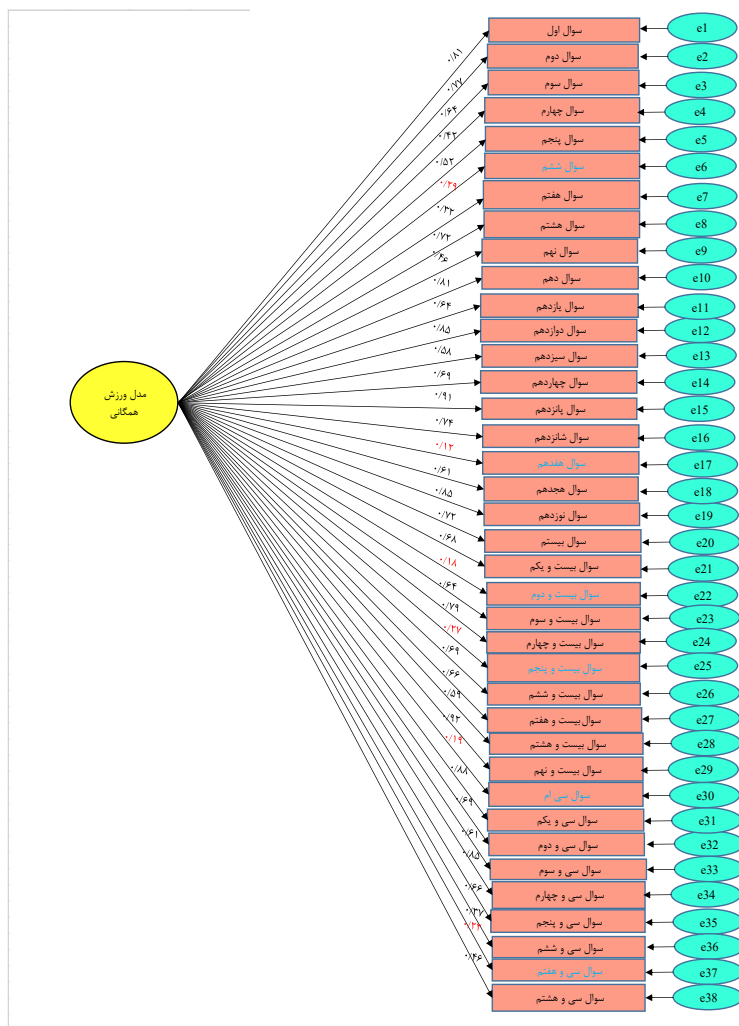
طراحی مدل سیاست‌گذاری ورزش همگانی ایران

۰/۵۹۶	توسعه محیطی (زیرساخت و امکانات، ارتقا کیفیت اماکن و امثالهم)	S28
۰/۹۲۵	توسعه‌ی مدیریتی (فنی، انسانی، مالی، تکنولوژی و امثالهم)	S29
۰/۱۹۳	توسعه حمایتی (دولتی، خصوصی، سازمان‌های مردم‌نهاد (NGO))	S30
۰/۸۸۷	توسعه‌ی دانشگاهی (علمی-پژوهشی و آموزشی)	S31
۰/۶۹۶	توسعه‌ی بخش آموزش همگانی (اطلاع‌رسانی، یادگیری و امثالهم)	S32
۰/۶۳۳	تدوین استراتژی‌های کلان ورزش همگانی (ماموریت، چشم‌انداز، راهکار و روش)	S33
۰/۸۵۴	تدوین فرهنگ ملی (مشارکت همه) برای توسعه ورزش همگانی	S34
۰/۶۶۷	تدوین مدیریت همگرایی ملی (یکپارچه سازی سازمان‌ها)	S35
۰/۳۷۲	در نظر گرفتن اقتصاد مقاومتی در سیاست‌گذاری ورزش همگانی	S36
۰/۲۲۱	تغییر سبک مدیریت کشور با سبک‌های جدید مدیریتی (تحول، فرانوگرا و امثالهم)	S37
۰/۴۶۱	تدوین نظام ملی ورزش کشور (تئوری‌ها، سیستم‌ها، کنترل، و بازخورد و امثالهم)	S38

۰/۷۲

۳/۳۴۲

جدول ۳، واریانس عامل‌ها را نشان می‌دهد. توان پیشگویی این عوامل بر اساس مجموع درصد واریانس تجمعی عامل‌ها برابر با ۶۳/۵۰۹ درصد است. بنابراین برای تدوین مدل سیاست‌گذاری ورزش همگانی ۸ عامل بررسی وضعیت موجود ورزش همگانی، بررسی موانع بازدارنده، افزایش سوق‌دهنده‌ها، افزایش انگیزاننده‌ها، افزایش جذابیت ورزش همگانی، تطبیق با کشورهای پیشرفته، راهکارهای توسعه‌ای و در نهایت محیط انعطاف پذیر کلان شناسایی شدند و بر مبنای گویه‌هایی که در هر عامل قرار گرفته‌اند و با در نظر گرفتن مفهوم مشترکی که از این گویه‌ها برداشت می‌شود، عامل‌ها نام‌گذاری شده‌اند. یکی از روش‌های معتبر علمی برای اندازه‌گیری روایی سازه، روش تحلیل عاملی تاییدی است که برآورد بارعاملی و روابط بین مجموعه‌ای از شاخص‌ها و عوامل می‌پردازد. بارعاملی معرف همبستگی شاخص‌ها با عامل مربوطه است و مانند هرگونه همبستگی دیگر تفسیر می‌شود. در این قسمت شاخص‌های مربوط به متغیرهای تحقیق بر اساس نتایج تحلیل عاملی نشان داده شده است، مورد آزمون قرار می‌گیرد.

شکل ۱: تحلیل عاملی تاییدی مرتبه اول

جدول ۴: نتایج تحلیل عاملی تاییدی سؤالات پرسشنامه مدل سیاست‌گذاری ورزش همگانی

سؤال	بارعاملی	T	سؤال	بارعاملی	T
------	----------	---	------	----------	---

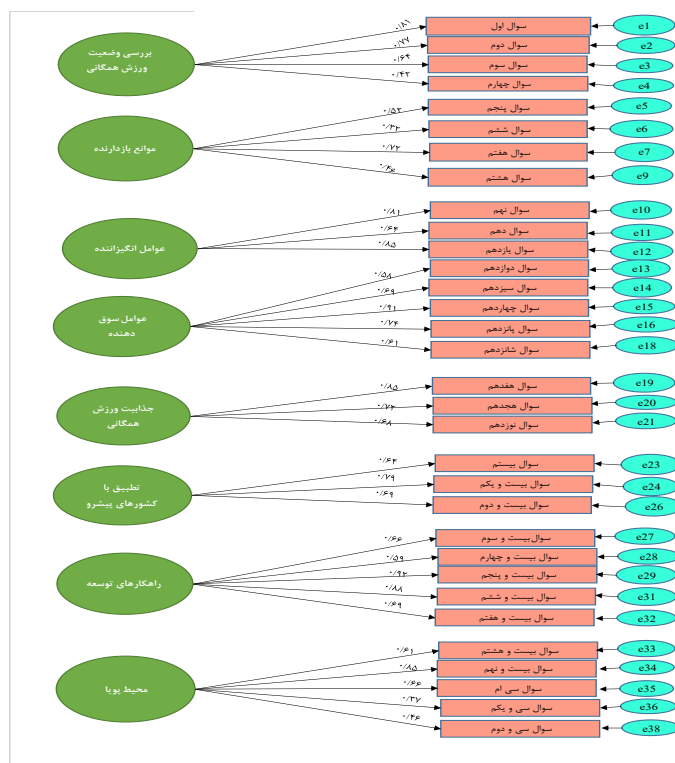

طراحی مدل سیاست‌گذاری ورزش همگانی ایران

۶/۹۳۹	۰/۷۲۱	S۲۰	۸/۸۲۲	۰/۸۱۲	S۱
۲/۷۴۹	۰/۶۸۱	S۲۱	۶/۵۹۸	۰/۷۷۴	S۲
۷/۶۶۱	۰/۱۸۶	S۲۲	۵/۶۵۷	۰/۶۴۵	S۳
۸/۸۴۵	۰/۶۴۳	S۲۳	۵/۷۲۵	۰/۴۲۶	S۴
۲/۸۵۰	۰/۷۹۵	S۲۴	۲/۹۹۱	۰/۵۲۴	S۵
۷/۰۴۷	۰/۲۷۴	S۲۵	۴/۳۵۸	۰/۲۹۸	S۶
۷/۱۱۶	۰/۶۹۹	S۲۶	۸/۱۶۲	۰/۳۲۹	S۷
۴/۹۸۱	۰/۶۶۶	S۲۷	۵/۵۵۱	۰/۷۲۴	S۸
۹/۷۷۷	۰/۵۹۶	S۲۸	۸/۶۴۵	۰/۴۶۶	S۹
۲/۰۸۸	۰/۹۲۵	S۲۹	۷/۱۱۲	۰/۸۱۱	S۱۰
۸/۹۲۱	۰/۱۹۳	S۳۰	۹/۱۲۹	۰/۶۴۵	S۱۱
۷/۰۹۲	۰/۸۸۷	S۳۱	۶/۵۴۹	۰/۸۵۹	S۱۲
۷/۳۶۲	۰/۶۹۶	S۳۲	۶/۹۱۵	۰/۵۸۹	S۱۳
۹/۰۱۲	۰/۶۳۳	S۳۳	۱	۰/۶۹۲	S۱۴
۷/۰۸۷	۰/۸۵۴	S۳۴	۸/۵۵۵	۰/۹۱۶	S۱۵
۴/۸۵۷	۰/۶۶۷	S۳۵	۲/۱۴۱	۰/۷۴۵	S۱۶
۲/۵۷۶	۰/۳۷	S۳۶	۶/۹۲۷	۰/۱۲۳	S۱۷
۵/۱۵۶	۰/۲۲۱	S۳۷	۸/۸۸۷	۰/۶۱۹	S۱۸
۵/۷۷۶	۰/۴۶۱	S۳۸	۸/۱۰۳	۰/۸۵۲	S۱۹

جدول ۴، نشان می‌دهد که به غیر از شش سوالی که در شکل ۱، با رنگ قرمز مشخص گردید، تمامی شاخص‌های مربوط به مدل سیاست‌گذاری ورزش همگانی از مؤلفه‌های سیاست‌گذاری، از مقدار **T** و بارعاملی مورد قبولی برخوردارند و برای سنجش این مؤلفه‌های شاخص‌های مناسبی محسوب می‌شوند. در مؤلفه عوامل بازدارنده سوال بازدارنده فردی، در مؤلفه عوامل سوق دهنده، سوق دهنده‌های فرهنگی - اجتماعی، در مؤلفه‌ی جذابیت ورزش همگانی: افزایش ادراک ورزش همگانی در اقصاء مختلف، در مؤلفه‌ی تطبیق با ورزش همگانی: تطبیق زیرساخت‌های ورزش همگانی و در مؤلفه‌ی راهکارهای توسعه‌ای: توسعه حمایتی (دولتی، خصوصی، سازمان‌های مردم نهاد و در نهایت در مؤلفه‌ی محیط انعطاف پذیر کلان: تغییر سبک مدیریت کشور با سبک‌های

جدید مدیریتی از مقدار **T** و بارعاملی قابل قبولی در سطح معناداری کوچکتر از ۰/۰۵ برخوردار نبوده و از مدل نهایی حذف می‌گردد ولی بقیه گویه‌ها (سؤالات) از مقدار قابل قبولی داشته و شاخص‌های مناسبی برای سنجش سیاست‌گذاری ورزش همگانی به شمار می‌رود. پس از تحلیل عاملی مربوط به سؤالات پرسشنامه سیاست‌گذاری ورزش همگانی در ادامه اثر هر یک مولفه‌های ورزش همگانی مورد بررسی قرار گرفت.

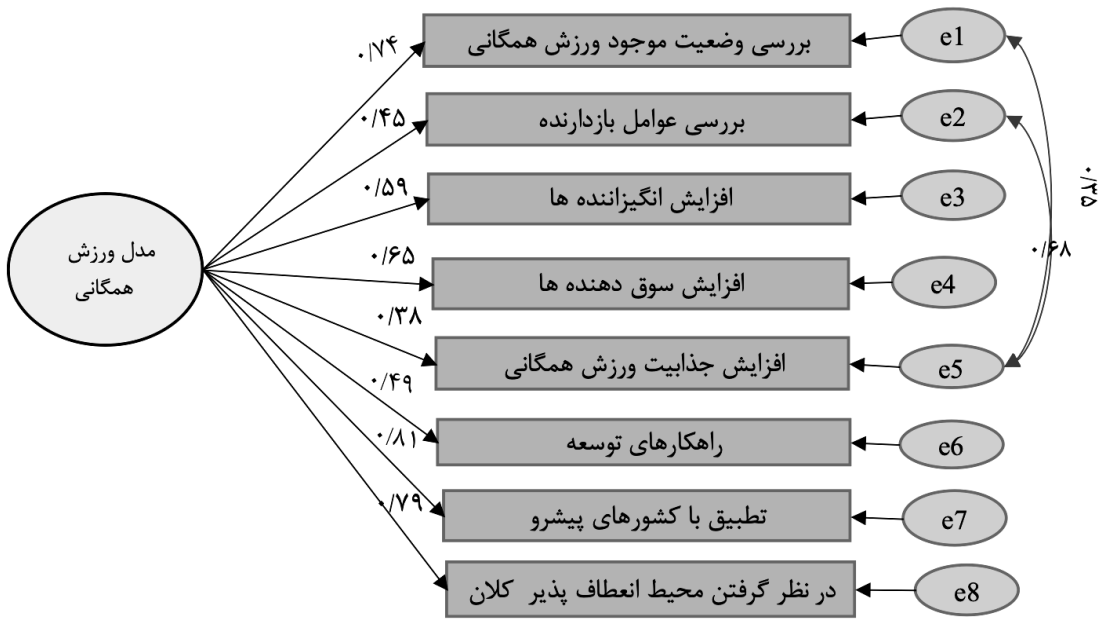

شکل ۲: تحلیل عامل تاییدی مرتبه دوم

تحلیل عاملی مرتبه دوم در شکل ۲، نشان می‌دهد که متغیرهای بدست آمده از سوالات گویه‌ها پس از تحلیل عامل اکتشافی در ۸ متغیر برای طراحی مدل سیاست‌گذاری قابلیت تحلیل دارد. با

توجه به ارتباط این متغیرها با گویه‌های در نظر گرفته شده می‌توان تاثیرات هر یک از این متغیرها را بررسی کرد که در شکل ۴-۶ ترسیم شده است.

شکل ۳: مدل اندازه‌گیری سیاست‌گذاری ورزش همگانی

با توجه به شکل ۳ مشخص گردید که متغیر تطبیق با کشورهای پیشرو بالاترین ارتباط . افزایش جذابیت ورزش همگانی پایین‌ترین ارتباط را دارا بودند.

جدول ۵: تحلیل عاملی تأییدی مؤلفه‌های سیاست‌گذاری ورزش همگانی

ردیف	مؤلفه‌های پرسشنامه	بارعاملی
۱	بررسی وضعیت ورزش همگانی	۰/۷۴۹
۲	بررسی عوامل بازدارنده	۰/۴۵۱
۳	افزایش انگیزاننده	۰/۵۹۰
۴	افزایش سوق دهنده‌ها	۰/۶۵۵
۵	افزایش جذابیت ورزش همگانی	۰/۳۸۷
۶	راهکارهای توسعه	۰/۴۹۵
۷	تطبیق با کشورهای پیشرو	۰/۸۱۴
۸	محیط انعطاف پذیر کلان کشور	۰/۷۹۸

همان‌گونه که جدول ۵، نشان می‌دهد، نتایج حاکی از این است که همه مؤلفه‌های سیاست‌گذاری ورزش همگانی از مقدار T و بار عاملی قابل قبولی و مثبتی برخوردارند و شاخص‌های مناسبی برای سنجش سیاست‌گذاری ورزش همگانی محسوب می‌شوند. همچنین نتایج نشان می‌دهد که «تطبیق با کشورهای پیشرو» (بارعاملی ۰/۸۱) بیشترین تأثیر و «افزایش جذابیت ورزش همگانی» (بارعاملی ۰/۳۸) کمترین اثر را بر سیاست‌گذاری داشته‌اند.

جدول ۶: شاخص‌های برازش مدل سیاست‌گذاری ورزش همگانی

تفسیر	مقادیر شاخص‌ها	شاخص‌های برازش
-	۲/۸۴۸	کای اسکوار (کای دو)
-	۴	درجه آزادی
مطلوب	۰/۷۱۲	نسبت کای اسکوار به درجه آزادی (χ^2/df)

طراحی مدل سیاست‌گذاری ورزش همگانی ایران

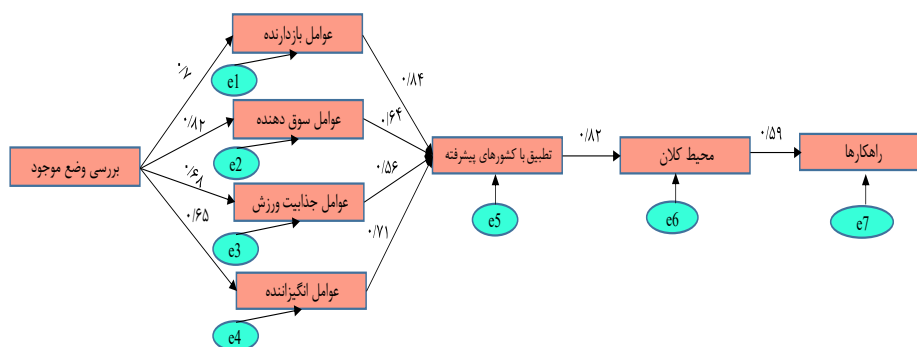
مطلوب	۰/۰۰۱	ریشه دوم میانگین خطای برآورد (RMSEA)
مطلوب	۰/۹۶۵	شاخص برازش تطبیقی (CFI)
مطلوب	۰/۹۸۹	شاخص برازش هنجار شده (NFI)
مطلوب	۰/۹۵	شاخص برازش افزایشی (IFI)

برای آزمون اینکه مدل سیاست‌گذاری ورزش همگانی ایران از برازش مناسبی برخوردار است، از شاخص‌های برازش مدل استفاده شد. در مدل یابی معادلات ساختاری با تأکید بر نرم افزار **AMOS** باید برای تعیین برازش مدل از سه شاخص برازش مطلق^۱، تطبیقی^۲ و مقتصد^۳ استفاده کرد. براساس نتایج جدول ۶ مقدار نسبت آماره χ^2 برابر با ۰/۷۱۲ به درجه آزادی ۴ برابر با ۲/۸۴۸ است. با توجه به این که این مقدار بین ۱ الی ۳ قرار دارد که نشان دهنده تأیید مدل می باشد. همچنین **p-value** متناظر با آن ۰/۰۷۱ است که با توجه به اینکه بیشتر از ۰/۰۵ است قابل قبول بوده و مدل تأیید می-شود. شاخص نیکویی برازش^۴ (GFI) ۰/۹۲۴ است که نشان دهنده قابل قبول بودن این میزان برای برازش مطلوب مدل است. مقدار ریشه میانگین مربعات خطای برآورد^۵ (RMSEA) که شاخص دیگر نیکویی برازش است نیز ۰/۰۰۱ می‌باشد که با توجه به اینکه کمتر از ۰/۰۸ است، قابل قبول بوده و نشان دهنده تأیید مدل پژوهش می‌باشد. دیگر شاخص‌های نیکویی برازش برای معادلات ساختاری بدین صورت است که شاخص برازش تطبیقی^۶ (CFI) ۰/۹۶۵ و شاخص برازش مقتصد هنجار شده (NFI) ۰/۹۸۹۷ است که همگی نشان دهنده برازش مطلوب و تأیید مدل سیاست‌گذاری ورزش همگانی ایران می‌باشد.

جدول ۷: ضرایب رگرسیونی مدل روابط بین سیاست‌گذاری ورزش همگانی

- 1 . Absolute Index
- 2 . Comparative Index
- 3 . Parsimonious Index
- 4 . Goodness Fit Index
- 5 . Root Mean Squared Error of Approximation
- 6 . Comparative Fit Index
- 7 . Parsimonious Normed Fit Index

ارتباط متغیرها	بارعاملی	T	ارتباط متغیرها	بارعاملی	T
بررسی وضع موجود --- عوامل بازدارنده	۰/۷	۸/۵۷۲	عوامل انگیزاننده ---> تطبیق با کشورهای پیشرو	۰/۷۱۴	۸/۹۳۲
بررسی وضع موجود --- عوامل سوق دهنده	۰/۸۲	۹/۹۳۱	عوامل سوق دهنده ---> تطبیق با کشورهای پیشرو	۰/۶۴۱	۸/۸۴۵
بررسی وضع موجود --- عوامل جذابیت ورزش	۰/۶۸	۷/۴۹۳	عوامل جذابیت ورزش ---> تطبیق با کشورهای پیشرو	۰/۵۷۱	۶/۵۴۱
بررسی وضع موجود --- عوامل انگیزاننده	۰/۶۵	۷/۶۱	محیط پویا ---> تطبیق با کشورهای پیشرو	۰/۸۲۲	۹/۳۲۳
عوامل بازدارنده ---> تطبیق با کشورهای پیشرو	۰/۸۴	۸/۹۶۵	راهکارهای توسعه ---> محیط پویا	۰/۸۴۲	۷/۶۴۲

شکل ۴: مدل سیاست‌گذاری ورزش همگانی کشور

جدول ۸: شاخص‌های برازش مدل سیاست‌گذاری ورزش همگانی

تفسیر	مقادیر شاخص‌ها	شاخص‌های برازش
-	۹۴/۹۶۸	کای اسکوار (کای دو)
-	۳۴	درجه آزادی

نسبت کای اسکوار به درجه آزادی (χ^2/df)	۲/۷۹	مطلوب
ریشه دوم میانگین خطای برآورد (RMSEA)	۰/۰۷۳	نسبتاً مطلوب
شاخص برازش تطبیقی (CFI)	۰/۸۹	نسبتاً مطلوب
شاخص برازش هنجار شده (NFI)	۰/۹	مطلوب
شاخص برازش افزایشی (IFI)	۰/۹۱	مطلوب

نتایج شاخص‌های برازش مدل در جدول ۸، نشان می‌دهد که تقریباً همه شاخص‌ها از مقادیر مطلوب برخوردار بوده در نتیجه مدل تحقیق از برازش کافی برخوردار می‌باشد، البته این مقادیر به منظور برازش نسبی مدل قابل قبول بوده اما به منظور بهبود بهتر شاخص‌های برازش مدل، در مدل می‌توان اصلاحاتی انجام داد که این اصلاحات با توجه به شاخص‌های گزارش شده توصیه نمی‌گردد. از بین متغیرها ارتباط بین دو متغیر تطبیق با کشورهای پیشرو و محیط کلان انعطاف پذیر قوی‌ترین اثر را داشته‌اند ولی محیط انعطاف پذیر کلان با راهکارهای توسعه ضعیف‌ترین اثر را داشته‌اند.

نتیجه‌گیری

در پایان این تحقیق بر اساس مدل نهایی استخراج شده، کاملاً می‌توان تمامی نتایج چهار مرحله‌ی تحقیق را مشاهده کرد. مدلی که استخراج شده به ترتیب بررسی وضعیت موجود که شامل بررسی میزان مشارکت اقشار مختلف، بررسی اسناد بالادستی ورزش همگانی و موارد دیگر را تایید کرده است. هنگامی سیاست‌گذاری می‌تواند مناسب اجرا شود که اطلاعات دقیقی از گذشته در دسترس معجری باشد به همین علت در شرایط حال حاضر با در نظر گرفتن اطلاعاتی از این دست می‌توان به آینده‌ی سیاست‌گذاری امیدوار شد. چهار پله‌ای که بعد از این مرحله در مدل سیاست‌گذاری ورزش همگانی پیش‌بینی شده است به صورت چهار بعدی، کلیه‌ی جوانی را که به اقشار مختلف جهت مشارکت در ورزش همگانی کمک می‌کند را در بر می‌گیرد. در تحقیق صفاری و همکاران (۱۳۹۴) نیز به این موضوعات اشاره شده بود ولی در این تحقیق تفاوتی در ترتیب پرداختن به آن روشن شده است. هر فرد برای اینکه به سمت مشارکت در فعالیت‌های ورزشی روی بیاورد در ابتدا باید بین موانع و انگیزاننده‌ها تعادلی به وجود بیاورد و سپس در صورتی که فعالیت ورزشی جذابیت داشته باشد و سوق دهنده‌هایی وجود داشته باشد می‌تواند مشارکت همه‌جانبه داشته باشد و همیشگی داشته باشد.

بر اساس این داده‌ها، بیشتر به عوامل بوجود آورنده یا تسهیل‌کنندگی بیرونی مربوط است تا خود

افراد و اقشار مردم. این که ما سعی کنیم تمامی موانع را به دنبال موانع بوجود آورنده‌ی دیگری مربوط کنیم به صورتی رایج در بین مسئولین این حوزه مرسوم گردیده در حالی که در ادامه مشاهده گشته است که با دارا بودن یک ساختار مناسب در کشورهای پیشرو می‌توان مانع بروز بسیاری از موانع شد که متأسفانه جای آن در حوزه‌ی ورزش همگانی کشور خالیست. بسیاری از این موانع مربوط به فضای خالی ناشی از ضعف قوانین، شرایط مالی بد و از این دسته عوامل هستند در حالی که بسیاری از سرمایه‌های خانوار به جای صرف در این حوزه صرف در درمان بیماری‌ها می‌شود که بسیاری از نظرات به این موارد مربوط می‌شوند.

در بحث تطبیق ساختارها با کشورهای پیشرو، در چند فاکتور اصلی نظیر ساختار متفاوت، اقتصاد متفاوت، تکنولوژی متفاوت و مدیریت متفاوت و فاکتورهای فرعی نظیر زیرساخت‌های ورزش همگانی، زیرساخت‌های شهری و محلی و امثالهم وجود ضعف در حوزه‌ی ورزش همگانی سبب مشارکت کم اقشار مختلف شده است. در تحقیقات ممتاز بخش (۱۳۸۶) به این نتیجه نیز اشاره شده بود. در مورد موانع بازدارنده، همانطور که در تحقیق سعادت‌ی فرد و همکاران (۱۴۰۰) اشاره شده بود فرد باید به تعادلی در انگیزاننده‌ها و موانع بازدارنده باید برسد تا فعالیت را برگزیند و نتایج نشان از وجود انگیزه‌ی زیاد مشارکت در اقشار مختلف ولی انگیزاننده‌های کم برای تسهیل مشارکت آنان دارند.

تقریباً در تمامی تحقیقات در این حوزه، مشارکت پایین ورزش همگانی در ایران تایید شده است و با این که برنامه‌هایی تدوین گردید ولی در برابر درصد رشد جمعیتی که در کشور وجود دارد درصد ناچیزی می‌باشد و مسبب بسیاری از بیماری‌ها در سنین بالا به علت همین مشارکت پایین است که در تحقیق غفوری و همکاران (۱۳۸۶) نیز به این موضوع اشاره شد. نبود وحدت ملی برای افزایش مشارکت، و وجود فرصت‌های عظیم ورزش همگانی و نبود مدیریت مستحکم ورزش همگانی از شرایطی که در تحقیقات رسولی و همکاران (۱۳۹۴) و وفایی مقدم (۱۳۹۰) نیز به آن اشاره شده بود و می‌تواند به عنوان دلیلی برای بررسی عوامل توسعه‌ی ورزش همگانی قرار گیرند. با نگاهی اجمالی به مقوله‌ها در مرحله‌ی اول می‌توان درک کرد که عوامل بوجود آورنده‌ی مقوله‌های محوری هدف اول سیاست‌گذاری باید قرار گیرد تا با برطرف کردن این عوامل به توسعه‌ی ورزش همگانی رسید.

دسته‌ی دیگری از عوامل هستند که هستند که اثرگذاری بر عوامل توسعه‌ی ورزش همگانی را به صورت درونی انجام می‌دهند. در دسته‌ی اول، موانع قرار دارند که در سه دسته‌ی فرد واسطه، پشتیبانی و کلان می‌باشند. موانع فرد واسطه موانعی هستند که اقشار مختلف فرد به فرد به صورت فردی، گروهی و یا محیطی تحت تاثیر قرار می‌گیرند. واقعیت عدم رغبت یا علاقه به ورزش همگانی در این دسته بروز پیدا می‌کند جایی که فرد به صورت روان‌شناختی، از درون و با تمایل می‌تواند ورزش را از بین تمامی فعالیت‌های اوقات فراغت انتخاب کند. موانع فردی نظیر نگرش ضعیف به ورزش و مزایای آن، نداشتن فلسفه‌ی درونی برای شروع و ادامه مشارکت می‌باشند.

روابط گروهی با افراد مختلف نظیر نبود همراهان ورزشی، تک جنسیتی بودن فضاهای ورزشی نیز دسته‌بندی را تشکیل می‌دهند. در دسته‌ی سوم نیز شرایطی که فرد را درگیر مشارکت می‌کند تا ولی مسبب آن شرایط بیرونی نظیر مسئولیت‌های خانوادگی و یا چندشغله بودن است. این نتیجه با نتایج تحقیق ورزش انگلستان (۲۰۲۰) همسو می‌باشد. در خیلی از این موارد فرد به صورت واسطه‌ای در وسط قرار می‌گیرند و موانع به او فشار وارد کرده تا مشارکت نکند. گاهی "هم افرادی هستند که با وجود بسیاری از این مشکلات، از آن‌ها فارغ شده و در مسیر مشارکت قرار می‌گیرند ولی نمی‌توانند ادامه دهند. تحقیق نشان داده است که اصولاً افراد اگر تا ۱۸ ماه مرتب به مشارکت خود ادامه دهند تا ۵ سال فعالیت‌های ورزشی را انجام خواهند داد.

ضعف نیروی انسانی، فقدان شرایط مالی مناسب و مشکلات سخت افزاری هر یک مولفه‌های دسته‌ی دوم موانع یعنی موانع پشتیبانی را تشکیل می‌دهند. این دسته از موانع در درون خود شرایط اجرایی ورزش همگانی، در سازمان‌های مسئول نظیر وزارت ورزش و جوانان، فدراسیون ورزش همگانی، شهرداری‌ها و نهادهای غیرورزشی مسئول دیگر به وفور وجود دارند. این عوامل عواملی هستند که اگر فرد از بین فعالیت‌های مختلف در زمان اوقات فراغت، ورزش همگانی را انتخاب کند سبب می‌شوند تا فرد مشارکت را کاهش داده و یا به آرامی بی‌رغبت شوند. این موارد در تحقیقات شعبانی مقدم (۱۳۹۰) و شعبانی و همکاران (۱۳۹۳) نیز نتیجه تحقیق بوده‌اند. شاید وجود ساختار مناسب در ورزش کشور، ثبات مدیریتی در ارکان مسئول و یا ورود منابع مختلف با وارد کردن خصوصی سازی به ورزش همگانی و امثالهم بتوان کمی از این موانع را مرتفع کرد.

ولی دسته‌ی نهایی در این قسمت، دسته‌ای هستند که مربوط به ایجاد بستر یا زمینه‌ای برای مشارکت دائم در ورزش همگانی هستند. شاید با مثالی بتوان کامل‌تر این مبحث را تفسیر کرد. در تحقیق واندرمیرچن (۲۰۱۷) اشاره شده است که وقتی اقشار مختلف در کشورهای اسکاندیناوی در باشگاه‌ها یا اماکن ورزشی مشارکت می‌کنند با دستگاه‌های آنلاین الکترونیکی ساعات و مدت حضور را اعلام کرده و پس از اتمام فعالیت ثبت نهایی می‌شود. مجموع زمان این فعالیت‌ها محاسبه شده و به تناسب آن از مالیات افراد مشارکت‌کننده کسر می‌شود و به حقوق مالی شهروندی و یا همان یارانه مشارکت اضافه می‌شود. شاید وجود قوانین، سیستم‌های مدیریتی نوین و امثالهم بتواند این موانع را کاهش دهد.

شرایط دیگر، کمبود انگیزاننده‌های مشارکت می‌باشد. با تغییر نسل به نسل افراد، تحقیقات نشان داده است که بر اساس این تغییرات باید تغییرات حداکثر ۱۰ ساله را در شرایط انگیزشی افراد بوجود آورد. این که افراد احساس نیاز به مشارکت کنند و یا بخواهند فرهنگ خود را در فضاهای ورزشی به نمایش گذارند می‌تواند سائق‌های خوبی برای مشارکت باشند. شاید ورود متخصصین روان‌شناسی ورزشی در این بخش بتواند کمک شایانی به افزایش مشارکت افراد کند که در تحقیق صفاری و همکاران (۱۳۹۴) نیز به آن اشاره شده بود.

همچنین ورزش‌های همگانی به علت نداشتن برخی مولفه‌ها نظیر ویژگی‌های مبهم ورزشی، مبهم بودن مفهوم ورزش همگانی، ادراک ضعیف از مفهوم ورزش همگانی و نبود امکان اجرای ورزش دارای جذابیت کمی نسبت به ورزش‌های دیگر و یا حتی فعالیت‌های دیگر اوقات فراغت می‌باشد. با این پیش زمینه می‌توان گفت افزایش جذابیت فعالیت‌های ورزش همگانی از مواردی است که می‌تواند از دل خود فعالیت به پا خیزد و با ایجاد ویژگی‌های مثبت در افزایش جذابیت ورزش همگانی، می‌توان مشارکت در این فعالیت‌ها را افزایش داد.

در قسمت آخر مدل نیز راهکارها وجود دارد که شرایط دیگری نظیر فراهم کننده‌های بیرونی یا بسترهای زمینه‌ای بیرونی می‌باشند که راهکارها در این زمینه به صورت اجرایی ثمربخش هستند. زمینه‌های سیاسی-قانونی نظیر ایجاد ذهنیت مثبت از کشور در فضای بین المللی برای ورود و برگزاری اطلاعات و رویدادهای بین المللی با کشور و فراهم کردن بستر مناسب برای ارتباطات مستحکم و مفید بین المللی یکی از ملزومات سترش این ورزش‌ها هستند که فقدان این مسئله تنها در ورزش کشور بلکه در ورزش همگانی کاملاً مشهود است. شاید بر طبق نتایج تحقیقات فلود و همکاران (۲۰۱۶) قوانینی که زمینه‌ی این ارتباطات و یا تغییر در ابعاد مختلف ورزش همگانی کشور را فراهم می‌کنند کامل نباشند. اگر سیاستی برای ورزش همگانی در حال تدوین و یا اجرا می‌باشد را به قطاری تشبیه کنیم، قوانین به عنوان ریلی برای تسهیل اجرا برای این سیاست‌ها می‌باشند که توسط افراد متخصص به این ورزش‌ها باید تدوین شود. فرایندهای مدیریتی جهت فعال سازی بسترهای بیرونی و یا محیطی مشارکت نظیر فعال کردن رسانه، ایجاد گروه‌های همسن و همکار محلی و از این دست زمینه‌ها را می‌توان نام برد. افزایش زیرساخت‌هایی نظیر امکانات بروز تکنولوژی آنلاین در تمامی سازمان‌ها تحت عنوان شمارانداز مشارکت، ساخت تسهیلات و اماکن ورزشی و در کل تمامی سخت افزارهای مربوط به ورزش همگانی را می‌توان سوق‌دهنده‌های محیطی نام برد که به صورت زیر ساختی در ایجاد مشارکت دخیل هستند. ایجاد زمینه‌های مختلف فرهنگی اجتماعی که هم فرد را به مشارکت دعوت می‌کنند و هم گروه افراد را، توسط ایجاد مکانیسم‌های فرهنگی اجتماعی نظیر ایجاد ارزش جمعی پس از مشارکت، تغییر باور افراد نسبت به این فعالیت‌ها، سوق-دهنده‌های ارزش آفرین در هر دو گروه می‌باشند که در تحقیق سعادتی فرد و همکاران (۱۴۰۰) نیز اشاره شده بود مردم می‌خواهند ورزش کنند ولی برخی از افراد خجالت می‌کشند. در تحقیقات چارچوب ورزش انگلستان (۲۰۲۰) اشاره به این موضوع شده بود که تقریباً در اکثر بررسی‌های انجام شده بعد مالی و یا اقتصادی دسته‌ای است که به خود فعالیت‌ها مربوط نمی‌شوند بلکه به ایجاد بسترهای اقتصادی نظیر تورم، گرانی، درآمد پایین، هزینه‌های بالای مشارکت مربوط می‌باشند که خود این عوامل به دسته‌ای دیگر نظیر تحریم، اقتصاد مقاومتی و بسترهای کلان دیگر وابسته هستند.

عوامل توسعه‌ی مشارکت در صورتی که این راهبردها عملی گردند پیامدهایی را منجر می‌شوند که سبب توسعه‌ی مشارکت می‌شوند. در سطح اول که بر طبق نتایج از مهمترین سطوح می‌باشند فرد را

به عنوان مرکز تغییرات در نظر گرفته و اولویت ایجاد سائق‌هایی برای مشارکت، فرایندهای سوق دادن و ادامه‌ی فعالیت را فرد به فرد و همچنین گروه به گروه را در دستور کار خود قرار می‌دهد. این افراد با توجه به این راهبردها تغییری جامع را در سبک زندگی متوجه می‌شوند و پس ایجاد این سبک زندگی بر اساس مشارکت در ورزش همگانی به مشارکت می‌رسند و ادامه می‌دهند. در این سطح، ایجاد الگوهای روان‌شناسی فردی مشارکت، الگوی سبک زندگی فعال، الگوی ارتباط محلی گروه‌ها، الگوهای رفتاری، نظام مشارکت محلی، الگوهای منظم اطلاع رسانی و تغییر در مفاهیم اصلی ورزش همگانی را می‌توان بکارگیری و اجرا کرد. سطح دوم راهبردها به سطوحی اطلاق می‌شود که افراد با واسطه با آن‌ها مواجه هستند آگوهی وظایف مدیریت ورزش همگانی (برنامه ریزی، سازماندهی و ..)، الگوهای اجرایی، الگوهای مدیریت منابع انسانی، الگوهای اقتصادی و تکنولوژیکی، الگوهای ارتباطی و به نوعی کلیه‌ی فرایندهای در حال اجرای مسئول را می‌توان نام برد. بسیاری از این الگوها تحت شرایط سطح سوم یعنی سطح کلان قرار دارند که در تحقیقات نیز به آن اشاره شده بود. تطبیق ساختارهای کلان ورزش همگانی کشور با ساختار بین‌المللی، سیاست-گذاری ملی منطقه‌ای ورزش همگانی، سیاست‌های قانونی و سیاسی، مدیریت همگرایی ملی و از این دست راهبردها می‌تواند تمامی زمینه‌ها را برای فرایندهای مدیریتی سطح قبل بوجود آورد. چرا که در این شرایط است که هم فرد و هم سازمان‌های مسئول بستری مناسب برای پیاده‌سازی سیاست‌ها را پیدا می‌کنند.

بعد از اینکه راه‌کارهایی بر اساس این چهار پله در یک برنامه توسعه‌ای شش بعدی استخراج شد، می‌توان به شرایط رسیدن به افزایش مشارکت در ورزش همگانی امیدوار شد. شاید در نظر گرفتن قوانینی با استحکام بیشتر مخصوصاً "حمایت‌کننده‌ی فرایند اجرایی مدیران بالادستی بتوان به توسعه در این قسمت دست یافت. توسعه‌ی اقتصادی در شرایط بحرانی امروزه در ورزش کشور نیز در بحث اول مدیران بالادستی قرار دارد که با توجه به رخنه کردن موانع اقتصادی در ابعاد دیگر، هر چه سریعتر باید به توسعه در این بعد رسید. توسعه‌ی مدیریتی نظیر ابعاد فنی مدیریتی، انسانی و .. نیز از جمله ابعاد مهمی است که در مدل سیاست‌گذاری پیش‌بینی شده است. تمامی این راه‌کارها در صورتی که محیط تغییرپذیر داخلی را در نظر گرفته باشد می‌تواند افزایش مشارکت را بیشتر کند. تمامی افراد در راستای افزایش مشارکت خود تحت تاثیر محیط کلانی قرار دارند که ناخودآگاه بر تمامی ابعاد زندگی آن‌ها دخیل است حتی در گذران اوقات فراغت که ورزش و ورزش همگانی می‌تواند یکی از اولویت‌های آن باشد. مدل سیاست‌گذاری نشان دهنده این است که ابتدا باید بررسی وضعیت موجود را با توجه به ابزار مختلفی نظیر تحلیل سوات انجام داد و سپس بر اساس نتایج مرحله‌ی اول به سمت و سوی به وجود آوردن شرایط مناسب برای افزایش مشارکت یا زمینه‌هایی که مشارکت تسهیل گردد، می‌توان گام نهاد. توسعه در ابعاد مختلف به وسیله‌ی نتایج ۵ مرحله‌ی قبل اتفاق می‌افتد که اگر این راه‌کارها بر اساس تطبیق با کشورهای دیگر با توجه به تدوین

استراتژی ورزش همگانی صورت گیرد می‌تواند تضمین کننده‌ی ابعاد نهایی پیشرفت در ابعاد ورزش قهرمانی و حرفه‌ای گردد. مرحله‌ی نهایی نیز اجرای راهکارها با توجه به ابعاد مختلف محیط کلا نظیر در نظر گرفتن اقتصاد مقاومتی و امثال آن می‌باشد. اگر این فرایندها خروجی مناسبی داشته باشد می‌تواند پیامدهایی را منجر شود که توسعه‌ی ورزش همگانی را در غالب ابعادی نظیر افزایش مشارکت، یکپارچگی ملی سازمانی، ایجاد و پیاده سازی سیاست مناسب ورزش همگانی و تغییر فرایندهای مدیریتی منتج شود. اگر این پیامدها به وقوع بپیوندد در طول زمانی که استراتژی‌ها فراهم، تدوین و اجرا گردد بهترین و مطلوب‌ترین شرایط برای ورزش همگانی رخ می‌دهد. با بررسی عوامل توسعه از یک طرف و ایجاد چارچوبی که فراهم کردن عوامل توسعه‌ی ورزش همگانی در متن آن قرار گیرد، می‌توان در طی فقط چند سال افزایش مشارکت کلانی را شاهد بود. شرایطی که هنوز در کشور ما رخ نداده است که در تحقیق ندری (۱۳۸۸) نیز اشاره شده است هنوز مشارکتی رخ نداده است. ارتباطاتی که در مدل سیاست‌گذاری وجود دارد نشان دهنده‌ی وابسته بودن برخی از عوامل به یک دیگر است که در برخی از ابعاد تجمیع شده و در برخی دیگر به تنهایی مطرح شده است. با ایجاد و تسهیل این مدل و گام‌های توسعه‌ای نهایی می‌توان به تمامی ابعاد تاثیرگذار مشارکت دست یافت تا در آینده با صلاحدید مسئولین به شرایط اجرا نزدیک گردد. با توجه به نتایج این تحقیق، پیشنهاد می‌گردد در راستای عملکرد بهتر سیستم مدیریتی و تصمیم گیرنده در ارکان بالا، ارتباط بین سازمانی بهتری بوجود آمده تا مسائل و مشکلات ابتدا شناسایی شده و سپس مرتفع گردند همچنین به عنوان پیش زمینه‌ی تمامی سیاستگذاری‌های کلی در حیطه‌ی ورزش، اولویت توسعه‌ی این ورزش‌ها در مدارس باشد تا به صورت زمینه‌ای پیاده سازی گردد. در پایان هم پیشنهاد می‌شود که سیستم اجرایی قوی با عملکرد بهینه می‌تواند به تمامی راهکارهای توسعه بر اساس این مدل، اشراف داشته باشد و در ارائه‌ی بازخورد به سیستم و گرفتن نتایج لازم کمک شایانی نماید.

منابع

- Ballard, M., Gray, M., Reilly, J., & Noggle, M. (2018). Correlates of game screen time among males: Boddy, physical activity and other media use. *Eating Behaviors*, 10, 161-167.
- Ehsani, M., Safari, M., Amiri, M., Kozechian, H. (2013). Designing Iran's public sports model, 6(27). (in persian)
- Eime, RM., Charity, MJ., Harvey, JT., Payne, WR. (2015). Participation in sport and physical activity: associations with socio-economic status and geographical remoteness, Eime et al. *BMC Public Health*, 15:434.
- Fakhri, F. (2011). Factors affecting the development and performance of

- championship sports in Iran, Master's thesis, Tabriz University, Faculty of Physical Education and Sports Sciences. (in persian)
- Floud, S., Balkwill, A., Canoy, D., Reeves, G K., Green, J. Beral, V ., Cairns, B. J. (2016). Social participation and coronary heart disease risk in a large prospective study of UK women, *European Journal of Preventive Cardiology*, 23(9): 995–1002.
 - Javadipour, M., Samiania, M. (2013). Explaining the strategic position and presenting the development strategy of public sports in Iran, *Sports Management and Movement Sciences Researches*, 2013, 3 (5). (in persian)
 - Kam, H., James, F.(2010). Developing a measurement scale for constraints to cruising, *Annals of Tourism Research*, vol. 37, no. 1.
 - Qin, J., Theis, K.A., Barbour, K.E. (2015). “Impact of arthritis and multiple chronic conditions on selected life domains — United States”. *MMWR Morb. Mortal. Wkly Rep.* 64 .21., 578–582.
 - Leisure and Cultural Services Department (2020) Sport For All Day 2020, Important notices, Privacy policy, <https://www.lcsd.gov.hk/en/sfad/2020>.
 - Nadri, H. (2009). Designing a strategy for the development of public sports in Lorestan province, Master's thesis, North University, Faculty of Physical Education and Sports Sciences. (in persian)
 - Nooshiranzadeh, F. (2011). The relationship between sports participation and sports and medical expenses among faculty members of Tabriz universities, Master's thesis, Tabriz University. 2011. (in persian)
 - Mumtazbakhsh, M., Fekur, Y.(2007). Investigating strategies for the promotion and development of women's sports at the University of Police Sciences, *Police Science Quarterly*, 2016, 9th year, 2nd issue. (in persian)
 - Mozafari, S A., Elahi, A., Qara, M. A ., Poursoltani, H.(2009). Comprehensive system of development of championship sports of the Islamic Republic of Iran, research project, Research Institute of Physical Education and Sports Sciences. (in persian)
 - Rasouli, M., Hadavi, S,F. S V.(2015). Compilation of the management model of Iran's sports volunteering system, *Sports Management Studies*, No. 92. (in persian)
 - Rahbari, S; khodayari, A; Honari, H; Amirtash, A. M. (2021). Designing the Sponsorship Pattern of Sport for all in Iran with Using Grounded

- Theory. Research on Educational Sport, 9(23) : 235-66. (Persian). DOI: 10.22089/RES.2018.6227.1510. (in persian).
- Shabani Moghadam, K.(2011). Public sports in Iran and its comparison with several countries of the world: obstacles, solutions and development strategies, doctoral dissertation, Payam Noor University, Tehran. (in persian)
 - Shabani, A., Ghafouri, F, Henry, H.(2014). Studying the policies and strategies of public sports of the country's comprehensive sports development system, sports management studies, 72. (in persian)
 - Sport England .(2020). Sport for All? Why Ethnicity and Culture Matters in Sport and Physical Activity, <https://sportengland-production-files.s3.eu-west-2.amazonaws.com>.
 - Safari, M., Ehsani, M. Amiri, M. (2015). An analysis of Iran's public sports using structural equations, Two seasons of sports management and movement behavior, No. 9, pp. 83-94.(in persian)
 - Saadat Ferd, G., Javadipour, M., Henry, H., Safari, M., Zareian, H. (2021). Development pattern of women's recreational sports in Iran. Research in educational sports, 9 (22). pp. 216-187. (in persian)
 - The Ministry of Youth Affairs and Sports (MYAS)(2023) Latest Sports Current Affairs 2023, [srikantomandal](#), irst Mission Olympic Cell (MOC) meeting outside Delhi in Bhubaneswar, Odisha.
 - Vafai Moghadam, A.(2015). Examining the reasons for the reluctance of cultural workers in Mazandaran province to sports activities, Master's Thesis, Mazandaran University. (in persian)
 - Vandermeerschen, H., Meganck, J., Seghers, J. Vos, S. Scheerder, J. (2017). Sports, Poverty and the Role of the Voluntary Sector, Exploring and Explaining Nonprofit Sports Clubs' Efforts to Facilitate Participation of Socially Disadvantaged People, LSTR. Voluntas, 28: 307-334.